

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2
IM. GEN. TADEUSZA KUTRZEBY W GOSTYNIU**

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
PRZYRODA**

WYMAGANIA EDUKACYJNE niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych ocen klasyfikacyjnych z przyrody, wynikające z realizowanego przez nauczycieli programu nauczania

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z Przyrody – KLASA 4

Poznajemy warsztat przyrodnika	
OCENA DOPUSZCZAJĄCA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia składniki przyrody nieożywionej i ożywionej – podaje trzy przykłady wytworów działalności człowieka – wymienia zmysły człowieka – wymienia źródła informacji o przyrodzie – wyjaśnia, czym jest obserwacja, a czym doświadczenie – podaje nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji w terenie – podaje nazwy głównych kierunków geograficznych – odszukuje na planie lub mapie wskazany obiekt
OCENA DOSTATECZNA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje rolę poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata – przyporządkowuje przyrząd do obserwowanego obiektu – wyjaśnia, co to jest widnokraj – wyznacza kierunki geograficzne za pomocą kompasu rysuje różę głównych i pośrednich kierunków geograficznych – rozpoznaje obiekty w terenie przedstawione na planie i opisuje je za pomocą znaków kartograficznych – określa położenie innych obiektów na mapie w stosunku do podanego obiektu – oblicza wymiary biurka w skali 1 : 10
OCENA DOBRA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy ożywionych składników przyrody – wyjaśnia znaczenie obserwacji w poznawaniu przyrody – opisuje etapy doświadczenia – podpisuje na schemacie poszczególne części mikroskopu – opisuje sposób wyznaczania kierunku geograficznego za pomocą gnomonu – opisuje budowę kompasu – wyjaśnia zasadę tworzenia nazw kierunków pośrednich – oblicza rzeczywiste wymiary przedmiotu przedstawionego w różnych skalach – wyjaśnia, na czym polega orientowanie mapy
OCENA BARDZO DOBRA	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – planuje obserwację dowolnego obiektu lub organizmu w terenie – określa przeznaczenie poszczególnych części mikroskopu – opisuje sposób przygotowania obiektu do obserwacji mikroskopowej – porównuje sposoby wyznaczania kierunków geograficznych za pomocą kompasu i gnomonu

OCENA CELUJĄCA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jaki sposób zmiana jednego składnika przyrody może wpłynąć na pozostałe wybrane składniki – planuje i prowadzi doświadczenie – wyjaśnia, dlaczego do niektórych doświadczeń należy używać dwóch zestawów – wymienia nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji – opisuje sposób wyznaczania kierunku północnego za pomocą Gwiazdy Polarnej oraz innych obiektów w otoczeniu
-----------------------	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z Przyrody – KLASA 4

Poznajemy pogodę i inne zjawiska przyrodnicze	
OCENA DOPUSZCZAJĄCA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia stany skupienia, w których występują substancje – podaje przykłady ciał plastycznych, kruchych i sprężystych w swoim otoczeniu – podaje przykłady występowania wody w różnych stanach skupienia – odczytuje wskazania termometru – podaje nazwy przemian stanów skupienia wody – wymienia składniki pogody – rozpoznaje rodzaje opadów – wymienia przyrządy służące do obserwacji meteorologicznych – odczytuje symbole umieszczone na mapie pogody – wyjaśnia pojęcia: wschód Słońca, górowanie, zachód Słońca – wymienia daty rozpoczęcia kalendarzowych pór roku – podaje przykłady zmian zachodzących w przyrodzie żywej w poszczególnych porach roku
OCENA DOSTATECZNA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady ciał stałych, cieczy i gazów – wyjaśnia zasadę działania termometru cieczowego – zapisuje temperaturę dodatnią i ujemną – opisuje, w jakich warunkach zachodzą topnienie, krzepnięcie parowanie i skraplanie – wyjaśnia pojęcia: <i>pogoda, upał, przymrozek, mróz</i> – podaje nazwy osadów atmosferycznych – opisuje pozorną wędrówkę Słońca nad widnokreślim, uwzględniając zmiany długości cienia – wyjaśnia pojęcia: <i>równonoc jesienna, równonoc wiosenna, przesilenie letnie, przesilenie zimowe</i> – opisuje cechy pogody w poszczególnych porach roku

<p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, popierając przykładami, na czym polega zjawisko rozszerzalności cieplnej - wymienia czynniki wpływające na szybkość parowania - opisuje sposób powstawania chmur - wyjaśnia, czym jest ciśnienie atmosferyczne - wyjaśnia, jak powstaje wiatr - określa aktualne zachmurzenie i przyporządkowuje trzy przyrządy do rodzajów obserwacji meteorologicznych - opisuje zmiany temperatury powietrza w ciągu dnia w zależności od wysokości Słońca nad widnokretem - opisuje zmiany w pozornej wędrówce Słońca nad widnokretem w poszczególnych porach roku
<p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p>	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje ciała stałe ze względu na właściwości - porównuje właściwości fizyczne ciał stałych, cieczy i gazów - podpisuje na mapie kierunek wiatru - wykazuje związek pomiędzy porą roku a występowaniem określonego rodzaju opadów i osadów - opisuje zmiany długości cienia w ciągu dnia - porównuje wysokość Słońca nad widnokretem w południe oraz długość cienia w poszczególnych porach roku
<p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje obieg wody w przyrodzie - wyjaśnia różnice między opadami a osadami atmosferycznymi - wymienia fenologiczne pory roku, czyli te, które wyróżnia się na podstawie fazy rozwoju roślinności

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z Przyrody – KLASA 4

Poznajemy świat organizmów	
OCENA DOPUSZCZAJĄCA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje trzy wybrane czynności życiowe organizmów – wyjaśnia pojęcia <i>organizm jednokomórkowy</i>, <i>organizm wielokomórkowy</i> – wyjaśnia pojęcia: <i>organizm samożywny</i>, <i>organizm cudzożywny</i> – wymienia, na podstawie ilustracji, charakterystyczne cechy drapieżników – układa łańcuch pokarmowy z podanych organizmów – wymienia korzyści płynące z uprawy roślin w domu i w ogrodzie – podaje przykłady zwierząt hodowanych przez człowieka
OCENA DOSTATECZNA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia czynności życiowe organizmów – podaje nazwy królestw organizmów – podaje przykłady organizmów roślinożernych i mięsożernych – wyjaśnia, na czym polega wszystkożerność – wyjaśnia, czym są zależności pokarmowe – podaje nazwy ogniw łańcucha pokarmowego – podaje przykłady dzikich zwierząt żyjących w mieście
OCENA DOBRA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje hierarchiczną budowę organizmów wielokomórkowych – charakteryzuje czynności życiowe organizmów – opisuje cechy przedstawicieli poszczególnych królestw organizmów – przyporządkowuje podane organizmy do grup troficznych (samożywne, cudzożywne) – wymienia cechy roślinożerców – wymienia przedstawicieli pasożytów – wyjaśnia, co to jest sieć pokarmowa – wyjaśnia, jakie znaczenie ma znajomość wymagań życiowych uprawianych roślin – wyjaśnia, dlaczego nie wszystkie zwierzęta możemy hodować w domu
OCENA BARDZO DOBRA	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposób wytwarzania pokarmu przez rośliny – określa rolę, jaką odgrywają w przyrodzie zwierzęta odżywiające się szczątkami glebowymi – wyjaśnia, na czym polega pasożytnictwo – opisuje szkodliwość zwierząt zamieszkujących nasze domy
OCENA CELUJĄCA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia potrzebę klasyfikacji organizmów – charakteryzuje wirusy – podaje przykłady pasożytnictwa w świecie roślin, grzybów, bakterii i protistów – podaje przykłady obrony przed wrogami w świecie roślin i zwierząt – wymienia nazwy kilku roślin leczniczych uprawianych w domu lub w ogrodzie

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z Przyrody – KLASA 4

Odkrywamy tajemnice ciała człowieka	
OCENA DOPUSZCZAJĄCA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia składniki pokarmowe – opisuje znaczenie wody dla organizmu – wyjaśnia, dlaczego należy dokładnie żuć pokarm – uzasadnia konieczność mycia rąk przed każdym posiłkiem – podpisuje na schemacie elementy szkieletu oraz narządy układów: pokarmowego, krwionośnego, oddechowego, nerwowego, ruchu i rozrodczego – wymienia zasady higieny poznanych układów – na rysunku pokazuje narządy zmysłów – rozpoznaje na ilustracji komórki rozrodcze: męską i żeńską – wyjaśnia pojęcie <i>zapłodnienie</i> – podaje przykłady zmian w organizmie świadczących o rozpoczęciu okresu dojrzewania – podaje przykłady zmian w funkcjonowaniu skóry w okresie dojrzewania
OCENA DOSTATECZNA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady produktów spożywczych bogatych w białka, cukry, tłuszcze, witaminy – opisuje rolę poszczególnych układów – wymienia trzy funkcje szkieletu – opisuje rolę poszczególnych narządów zmysłów – wyjaśnia pojęcie <i>cięża</i> – wymienia zmiany fizyczne zachodzące w okresie dojrzewania u dziewcząt i chłopców – omawia zasady higieny, których należy przestrzegać w okresie dojrzewania
OCENA Dобра	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje rolę składników pokarmowych w organizmie – wyjaśnia pojęcie <i>trawienie</i> – opisuje drogę pokarmu w organizmie – proponuje zestaw prostych ćwiczeń poprawiających funkcjonowanie układu krwionośnego – opisuje budowę poszczególnych narządów układu oddechowego, pokarmowego, krwionośnego, rozrodczego, nerwowego oraz układu ruchu – rozróżnia rodzaje połączeń kości – podaje nazwy największych stawów występujących w organizmie człowieka – wskazuje na planszy elementy budowy oka i ucha – opisuje zmiany psychiczne zachodzące w okresie dojrzewania

<p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p>	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę enzymów trawiennych - wskazuje narządy, w których zachodzi mechaniczne i chemiczne przekształcanie pokarmu - wyjaśnia, na czym polega współdziałanie układów: pokarmowego, oddechowego i krwionośnego - opisuje wymianę gazową zachodzącą w płucach - wymienia zadania mózgu - wyjaśnia, w jaki sposób układ nerwowy odbiera informacje z otoczenia - uzasadnia, że układ nerwowy koordynuje pracę wszystkich narządów zmysłów - opisuje rozwój nowego organizmu
<p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę narządów wspomagających trawienie - wymienia czynniki, które mogą szkodliwie wpłynąć na funkcjonowanie wątroby lub trzustki - charakteryzuje rolę poszczególnych składników krwi - wyjaśnia, dlaczego w okresie szkolnym należy szczególnie dbać o prawidłową postawę

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z Przyrody – KLASA 4

Odkrywamy tajemnice zdrowia	
OCENA DOPUSZCZAJĄCA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady zdrowego stylu życia – wyjaśnia, dlaczego ważna jest czystość rąk – wymienia drogi wnikania do organizmu człowieka drobnoustrojów chorobotwórczych – wymienia dwie zasady bezpieczeństwa podczas zabaw na świeżym powietrzu – wymienia numery telefonów alarmowych – wymienia zasady, których przestrzeganie pozwoli uniknąć chorób zakaźnych – podaje przykłady zjawisk pogodowych, które mogą stanowić zagrożenie – określa sposób postępowania po użądleniu – podaje przykłady środków czystości, które stwarzają zagrożenie dla zdrowia – podaje przynajmniej dwa przykłady negatywnego wpływu dymu tytoniowego i alkoholu na organizm człowieka – wyjaśnia, czym jest asertywność
OCENA DOSTATECZNA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje zasady prawidłowego odżywiania – wyjaśnia, dlaczego należy dbać o higienę skóry – podaje przykłady wypoczynku czynnego i biernego – wymienia przyczyny chorób zakaźnych – opisuje przyczyny zatruc – opisuje zasady postępowania w czasie burzy – podaje przykłady trujących roślin hodowanych w domu – opisuje zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku skaleczeń i otarć – podaje przykłady substancji, które mogą uzależniać – podaje przykłady sytuacji, w których należy zachować się asertywnie – prezentuje właściwe zachowanie asertywne w wybranej sytuacji
OCENA Dобра	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia rolę aktywności fizycznej w zachowaniu zdrowia – opisuje sposób pielęgnacji skóry ze szczególnym uwzględnieniem okresu dojrzewania – wyjaśnia, na czym polega higiena jamy ustnej – wyjaśnia, czym są szczepionki – wymienia objawy zatruc pokarmowych ze szczególnym uwzględnieniem zatruc grzybami – uzasadnia celowość umieszczania symboli na opakowaniach substancji niebezpiecznych – wyjaśnia, na czym polega palenie bierne – wymienia skutki przyjmowania narkotyków – uzasadnia konieczność zachowań asertywnych

OCENA BARDZO DOBRA	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest zdrowy styl życia – opisuje skutki niewłaściwego odżywiania się – opisuje skutki niedoboru i nadmiernego spożycia poszczególnych składników pokarmowych – wyjaśnia, na czym polega higiena osobista – opisuje objawy wybranych chorób zakaźnych – charakteryzuje pasożyty wewnętrzne człowieka – wymienia drobnoustroje mogące wnikać do organizmu przez uszkodzoną skórę – opisuje sposób postępowania po ukąszeniu przez żmiję – opisuje zasady postępowania w przypadku oparzeń – podaje przykłady dziko rosnących roślin trujących – wyjaśnia, czym jest uzależnienie
OCENA CELUJĄCA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia istotę działania szczepionek – wyjaśnia, dlaczego należy rozsądnie korzystać z kąpiei słonecznych i solariów – wymienia sposoby pomocy osobom uzależnionym – podaje przykłady profilaktyki chorób nowotworowych

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z Przyrody – KLASA 4

Poznajemy krajobraz najbliższej okolicy	
OCENA DOPUSZCZAJĄCA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie <i>krajobraz</i> – wymienia składniki, które należy uwzględnić, opisując krajobraz – wymienia nazwy krajobrazów kulturowych – rozpoznaje na ilustracji wzniesienia i zagłębienia – wymienia nazwy grup skał – podaje przykłady wód słonych – wymienia trzy formy ochrony przyrody w Polsce – podaje przykłady ograniczeń obowiązujących na obszarach chronionych – wyjaśnia, na czym polega ochrona ścisła
OCENA DOSTATECZNA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, do czego odnoszą się nazwy krajobrazów – podpisuje na rysunku elementy wzniesienia – podaje po jednym przykładzie skał należących do poszczególnych grup – wyjaśnia, czym jest próchnica – wyjaśnia pojęcia: <i>wody słodkie, wody słone</i> – wymienia rodzaje wód powierzchniowych – podaje przykłady zmian w krajobrazach kulturowych – wyjaśnia czym są parki narodowe i pomniki przyrody – opisuje sposób zachowania się na obszarach chronionych

<p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje na zdjęciach rodzaje krajobrazów - opisuje cechy poszczególnych krajobrazów kulturowych - opisuje wklęsłe formy terenu - opisuje budowę skał litych, zwięzłych i luźnych - na podstawie ilustracji rozróżnia rodzaje wód stojących i płynących - opisuje zmiany w krajobrazie najbliższej okolicy wynikające z rozwoju rolnictwa lub związane z rozwojem przemysłu - wyjaśnia cel ochrony przyrody - wyjaśnia czym są rezerваты przyrody - wyjaśnia różnice między ochroną ścisłą a ochroną czynną
<p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p>	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje wzniesienia na podstawie ich wysokości - podpisuje na rysunku elementy doliny - opisuje proces powstawania i rolę gleby - opisuje, jak powstają bagna - charakteryzuje rodzaje wód płynących - podaje przykłady działalności człowieka w najbliższej okolicy, które prowadzą do przekształcenia krajobrazu - wyjaśnia pochodzenie nazwy swojej miejscowości lub osiedla - wskazuje różnice między parkiem narodowym a parkiem krajobrazowym
<p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia nazwy: najdłuższej rzeki, największego jeziora, największej głębi oceanicznej - podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rzek na życie i gospodarkę człowieka - wyjaśnia, w jakich warunkach powstają lodowce - podaje przykłady występowania lodowców na Ziemi

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z Przyrody – KLASA 4

Odkrywamy tajemnice życia w wodzie i na lądzie	
OCENA DOPUSZCZAJĄCA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia przystosowania ryb do życia w wodzie – opisuje schemat rzeki, wymieniając: źródło, bieg górny, środkowy, dolny, ujście – podpisuje, np. na schematycznym rysunku, strefy życia w jeziorze – podaje przykłady organizmów żyjących w poszczególnych strefach jeziora – wymienia czynniki warunkujące życie na lądzie – opisuje przystosowania zwierząt do zmian temperatury – wpisuje na schemacie warstwy lasu – przyporządkowuje po dwa gatunki organizmów do poszczególnych warstw lasu – opisuje zasady zachowania się w lesie – rozpoznaje na ilustracji dwa drzewa iglaste i dwa drzewa liściaste – wyjaśnia znaczenie łąki dla ludzi – wyjaśnia, dlaczego nie wolno wypalać traw – podaje nazwy zbóż uprawianych na polach – podaje przykłady warzyw uprawianych na polach – wymienia dwa szkodniki upraw polowych
OCENA DOSTATECZNA	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje, popierając przykładami, przystosowania zwierząt do życia w wodzie – opisuje, popierając przykładami, przystosowania roślin do ruchu wody – podaje nazwy organizmów żyjących w biegu górnym, środkowym i dolnym rzeki – podaje przykłady roślin strefy przybrzeżnej jeziora – wskazuje przystosowania roślin do ochrony przed niekorzystną (zbyt niską lub zbyt wysoką) temperaturą – wymienia nazwy przykładowych organizmów żyjących w poszczególnych warstwach lasu – porównuje wygląd igieł sosny i świerka – wymienia cechy łąki – wymienia zwierzęta mieszkające na łące i żerujące na niej – opisuje sposoby wykorzystywania roślin zbożowych – uzupełnia brakujące ogniwa w łańcuchach pokarmowych organizmów żyjących na polu

<p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy, którymi różnią się poszczególne odcinki rzeki - opisuje przystosowania organizmów żyjących w biegu górnym, środkowym i dolnym rzeki - charakteryzuje przystosowania roślinności strefy przybrzeżnej jeziora - charakteryzuje przystosowania ptaków i ssaków do życia w strefie przybrzeżnej - charakteryzuje przystosowania roślin i zwierząt zabezpieczające przed utratą wody - opisuje sposoby wymiany gazowej u zwierząt lądowych - opisuje wymagania środowiskowe wybranych gatunków zwierząt żyjących w poszczególnych warstwach lasu - porównuje drzewa liściaste z iglastymi - rozpoznaje rosnące w Polsce rośliny iglaste i pospolite drzewa liściaste - rozpoznaje pięć gatunków roślin występujących na łące - przedstawia, w formie łańcucha pokarmowego, proste zależności pokarmowe między poznanymi organizmami żyjącymi na łące - wyjaśnia, czym różnią się zboża ozime i jare - wymienia sprzymierzeńców człowieka w walce ze szkodnikami upraw polowych
<p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje świat roślin i zwierząt w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki - wyjaśnia pojęcie <i>plankton</i> - układa z poznanych organizmów łańcuch pokarmowy występujący w jeziorze - charakteryzuje wymianę gazową u roślin - opisuje przystosowania roślin do wykorzystania światła - charakteryzuje poszczególne warstwy lasu, uwzględniając czynniki abiotyczne oraz rośliny i zwierzęta żyjące w tych warstwach - podaje przykłady drzew rosnących w lasach liściastych, iglastych i mieszanych - przyporządkowuje nazwy gatunków roślin do charakterystycznych barw łąki - uzasadnia, że łąka jest środowiskiem życia wielu zwierząt - przykłady innych upraw niż zboża, warzywa, drzewa i krzewy owocowe, wskazując sposoby ich wykorzystywania - przedstawia zależności występujące na polu w formie co najmniej dwóch łańcuchów pokarmowych
<p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje przystosowania dwóch–trzech gatunków zwierząt lub roślin do życia w ekstremalnych warunkach lądowych - charakteryzuje bory, grądy, łęgi i buczyny - wyjaśnia, czym jest walka biologiczna - wymienia korzyści i zagrożenia wynikające ze stosowania chemicznych środków zwalczających szkodniki